

Bohoslužba 7. apríl 2024

Nový život v nasledovaní

Piesne: 203 426 509 545

Suma ev.: „Ak iba v tomto živote máme nádej v Kristovi, sme najbiednejší zo všetkých ľudí. Kristus však bol vzkriesený z mŕtvych ako prvotina tých, čo zomreli... Smrť pohltilo víťazstvo! Smrť, kde je tvoje víťazstvo? Smrť, kde je tvoj osteň? Ostňom smrti je totiž hriech a silou hriechu je Zákon. No vďaka Bohu, ktorý nám dáva víťazstvo skrze nášho Pána Ježiša Krista! A tak, bratia moji milovaní, buďte pevní, neochvejní, buďte stále horlivejší v Pánovom diele, veď viete, že vaša námaha nie je márna v Pánovi.“ (1K 15,19-20.54-58)

Ježiš a Peter (Jn 21,1.15-23)

¹ Potom sa Ježiš znova ukázal učeníkom, a to pri Tiberiadskom mori... ¹⁵ Keď sa najedli, opýtal sa Ježiš Šimona Petra: „Šimon, syn Jána, miluješ ma väčšmi ako títo?“ Odpovedal mu: „Áno, Pane, ty vieš, že ťa mám rád.“ Ježiš mu povedal: „Pas moje baránky!“ ¹⁶ Opýtal sa ho znova, po druhý raz: „Šimon, syn Jána, miluješ ma?“ A on odpovedal: „Áno, Pane, ty vieš, že ťa mám rád.“ Ježiš mu povedal: „Pas moje ovce!“ ¹⁷ Spýtal sa ho aj tretí raz: „Šimon, syn Jána, máš ma rád?“ Peter sa zarmútil, že sa ho po tretí raz pýtal: „Máš ma rád?“ a odpovedal mu: „Pane, ty vieš všetko, ty dobre vieš, že ťa mám rád.“ Ježiš mu povedal: „Pas moje ovce! ¹⁸ Amen, amen, hovorím ti: Kým si bol mladší, opásal si sa sám a chodil si, kde si chcel. Ale keď zostarneš, vystrieš ruky a iný ťa opáše a bude viesť, kam nechceš.“ ¹⁹ To povedal, aby naznačil, akou smrťou oslávi Boha. Keď to povedal, vyzval ho: „Nasleduj ma!“

²⁰ Peter sa obrátil a zbadal, že za ním ide učeník, ktorého Ježiš miloval a ktorý sa pri večeri naklonil k jeho hrudi a opýtal sa: „Pane, kto je to, čo ťa zrádza?“ ²¹ Keď Peter videl tohto učeníka, povedal Ježišovi: „Pane, a čo bude s týmto?“ ²² Ježiš mu odpovedal: „Ak ho chcem nechať, kým neprídem, čo ťa do toho? Ty ma nasleduj!“ ²³ A tak sa medzi bratmi rozchýrilo, že ten učeník nezomrie. Ježiš mu však nepovedal, že nezomrie, ale: „Ak ho chcem ponechať, kým neprídem, čo ťa do toho?“

Modlime sa:

Pane Ježišu, Víťaz náš, ďakujeme za nový deň, za novú príležitosť dať sa Tebou osloviť. Teší nás, že svetla lúč tmu prerazil, že zvesť o otvorenom hrobe je naša nádej. Veď osteň smrti nemôže ublížiť tomu, kto je pod ochranou Tvojej krvi. Preto sa radujeme z veľkonočného posolstva a prichádzame s túžbou, aby si nás vo viere posilnil a usmernil. Aby sme verili evanjeliu aj žili to, čo veríme. Nech Tvoj kríž osvecuje našu cestu životom.

Dotkni sa teda nás svojou láskou, nech nás Tvoje slovo uzdraví, zbaví neistôt a pochybností. Nech nás obdarí tým pokojom, ktorý si prinášal všade, kde si sa zjavil. Nech je nám dané také stretnutie s Tebou, ktoré nás utvrdí v tom, že sme Tvoji, že

z Tvojej ruky nás nikto a nič nemôže vytrhnúť, pretože si nám svojou smrťou a vzkriesením z mŕtvych získal spasenie. Duchom svojim posväť naše srdcia, myšlienky a vôľu sa Ti podrobiť a prijať bezpečie u Teba. *Amen*

„Nasleduj ma!“ (Jn 21,19)

Milí Bratia a milé Sestry!

Dnešný deň aj podľa Nového zákona ešte zapadá bez rozporu do veľkonočného sviatočného obdobia, keď Ježiš sa Tomášovi zjavil na ôsmy deň po zmŕtvychvstaní. Napokon vieme, že sa takto ukázal ešte mnohým počas štyridsiatic dní.

Počutý posledný príbeh Jánovho evanjelia nás vedie do osobného rozhovoru vzkrieseného Krista s apoštolom Petrom. Zjednodušene sa zvykne konštatovať, že tromi otázkami, ktorými má znekludniť jeho svedomie, naráža Ježiš na tri zapretia. Ale ak sme pozorne počúvali príbeh, ktorý sa mimochodom začínal neúspešným rybolovom, následne skúsenosťou, ktorú už Peter aj s niektorými apoštolmi mal, tak vidíme, že je tu aj niečo viacej. Toto viacej je sumarizované vo výzve: „*Nasleduj ma!*“

Určite tento rozhovor má čo spoločné so zapretím. Vtedy, keď zaspieval kohút, Peter si uvedomil, kam skĺzol, čo spáchal. Jeho svedomie sa ozvalo a hlboko prežíval svoju vinu. Avšak okrem Ježišovho pohľadu, v ktorom mohol oprávnene cítiť výčitku ale i lásku, sa mu rozhršenia nedostalo. A to je taký duševný stav, kedy sa človek veľmi trápi, ale pomôcť sám sebe si nedokáže. To mu prekáža aj v tom, aby bol úplne slobodný a voľný pre radosť z Ježišovho zmŕtvychvstania.

Pán Ježiš Kristus preto hľadá kontakt s Petrom v tomto rozhovore medzi štyrmi očami, aby ho konečne zbavil viny; aby mu daroval slobodu, voľnosť a istotu odpustenia. On je najlepší a najstarostlivejší pastier našich duší.

Pri rozhovore však Pánovi ide nielen o minulosť, ale aj o prítomnosť a budúcnosť. Chce, aby Peter vo vedomí toho, že nie je ten, za koho sa sám mal, bol odbremený od svojej viny. O tom je ich rozhovor. Slovenský preklad veľmi výstižne vyjadruje rozdiel medzi týmito tromi otázkami a odpoveďami, nakoľko pôvodný text tu používa dva rôzne výrazy na lásku. Sú to *agape* a *filia*. Prvý výraz označuje tú nezištnú, nepochopiteľnú a nezdôvodniteľnú lásku, ktorou nás **miluje** Boh. Aj napriek tomu, akí sme. Druhý výraz je na vyjadrenie bežnej ľudskej lásky, keď niekoho **máme radi** pre niečo.

Tak sa pýta Ježiš Petra, učeníka, ktorý sa dušoval, že i keby všetci ostatní boli toho schopní, on svojho Majstra nezaprie. „*Šimon, syn Jána, miluješ ma väčšmi ako títo?*“ Už samotná otázka bolí. Prečo? Pretože Petra oslovuje jeho starým menom. Ježiš tým odkazuje na jeho starú povahu – ako keby v ňom žiadna zmena nenastala tým, že Pána nasledoval. Je to ten starý Šimon. Ktorý sa povyšuje nad ostatných,

myslí a predstavuje si o sebe vždy viac, ako to v skutočnosti je. V ten večer to nebol prejav lásky, ale falošnej sebaistoty, po ktorej nasledoval pád.

Peter sa musel cítiť veľmi trápne a odhalene. Zahanbene odpovedá: „Áno, Pane, ty vieš, že Ťa mám rád.“ Na otázku o *agape* láske odpovedá láskou *filia*. Už to nepreháňa, už pozná svoje nedostatky. A je pre neho smutné si uvedomiť, že ja ho neviem tak milovať, ako On miloval a miluje mňa...

Pán Ježiš o chvíľu svoju otázku zopakuje: „Šimon, syn Jána, miluješ ma?“ Už bez toho, že by sa mal prirovnávať k ostatným. Ale otázka sa vzťahuje na tú lásku, ktorú Peter nemá, ktorú ani my v sebe nemáme. A odpoveď je podobná: „Áno, Pane, ty vieš, že Ťa mám rád.“ Už vymizlo to zveličovanie z Petrových myšlienok. Nepredstavuje si o sebe nič viac a nemá sa za lepšieho od ostatných.

Otázku po tretíkrát ale položí Pán Ježiš inakšie: „Šimon, syn Jána, máš ma rád?“ Ježiš teraz dal nižšie laďku. Pýta sa na lásku *filia*. Nepožaduje to, na čo Peter nemá, ale to áno, čoho je schopný. Akoby tu Petrovi niečo došlo, preto je z toho smutný. „Pane, ty vieš všetko...“ – to už má hodnotu vyznania viny. Pred Ním aj tak nič nezatají. On vie všetko: „Poznám tvoje skutky“ – ako by to bolo písané niektorému zboru v knihe Zjavení. Skutočne pred vzkrieseným Pánom nie sú žiadne tajomstvá. „Pane, Ty všetko vieš“. Uznávam, podradím sa, nemám sa čím vychvaľovať – ale *mám Ťa rád*. Tak, ako som toho schopný.

Pán Ježiš má na všetky Petrove reakcie odpoveď: *Pas moje baránky, pas moje ovce*. Zveruje mu svojich nasledovníkov, ktorí možno aj na Petrovo svedectvo uveria. Aká veľká dôvera! Tým uisťuje Petra, že ho neodvrhol, že s ním počíta. Poveruje ho úlohou nie jednoduchou, kladie na neho zodpovednosť za druhých.

Bratia a Sestry, zdá sa možno, že je to taký dôverný, idylický rozhovor s dobrým koncom. Ale toto ešte nie je koniec! Naopak, je tu nový začiatok. Aj pre Petra, ale aj pre každého, kto mal stretnutie so vzkrieseným Kristom. Ako aj Jeho zmŕtvychvstanie otvorilo novú éru v dejinách ľudstva, hlavne teda v živote jeho učeníkov. Na čo myslím? Na to, že ak Ho doposiaľ nasledovali, teraz Ho majú nasledovať ešte viac, ešte úplnejšie, ešte odovzdanejšie. Platí to aj pre Petra.

Avšak k tomu, aby bol dobrým nasledovníkom Ježiša, sa musel vyrovnáť so svojou minulosťou. Je to úloha v prítomnosti, bez ktorej sa nedá vstúpiť do budúcnosti a tam aj obstáť. Práve tieto otázky boli akýmsi zrkadlom, aby sa Peter reálne videl, aby už nepodľahol vyvyšovaniu sa. A aby tak bol spôsobilý na tú veľkú úlohu, ktorá ho ešte len čaká. Musí sa plne odovzdať – nasledovať Pána.

Výzva k nasledovaniu odznela veľmi neštandardným spôsobom. Totiž Pán mu dáva najavo, že ten Ho môže nasledovať, kto sa nechá a dá viesť. Kto prijme stav, že nebude o sebe rozhodovať. **Odovzdá svoju vôľu Pánovi**. „On má rásť a ja sa mám *umenšovať*.“ I dnes by toto malo byť pravé nasledovanie. Nie len tak, že kedy a na akú trať sa mi zrovna chce, ale bez podmienok, s úplne podriadenou vôľou prijať Jeho vedenie, nechať Ho konať a slúžiť podľa toho.

Pán Ježiš to formuloval Petrovi spôsobom, ako sme počuli: „*Amen, amen* hovorím ti: *Kým si bol mladší opásal si sa sám a chodil si, kde si chcel. Ale keď zostarneš, vystrieš ruky a iný ta opáše a bude viesť, kam nechceš.*“ Práve tento stav v starobe je ilustráciou toho, čo pred chvíľou odznelo: poddať sa a pohotovo prijať vedenie s vierou. Ba vystrieť ruku a schmatnúť tú, ktorá mi je vystretá, i keď sa jej musím poddať.

Toto čaká Petra, ale je to cesta každého, kto sa odhodlal nasledovať Pána. Teda nie od seba sa takto rozhodol, ale prijal Jeho povolanie. Stretol sa s Ním, prijal Jeho lásku a uvedomil si obmedzenosť tej svojej. Preto nebude budovať na svoju lásku, ale postaví svoj život na základ, ktorým je Kristova láska. Vydá sa na cestu pokory a poslušnosti, po ktorej sa dá chodiť len opásaný láskou k Pánovi. S dôkazom Jeho lásky, ktorou On prvý miloval.

To povedal, aby naznačil, akou smrťou oslávi Boha. Keď to povedal, vyzval ho: „Nasleduj ma!“ Z tohto rozhovoru je teda zrejmé, že je to záväzok až po smrť. Aj bezmocne, bezvládne, možno vydaný napospas kto vie komu – bude svojím životom oslavovať Pána. Až do konca. Dokonca oslávi Ho aj svojou smrťou!

Ich cesta, osud sa možno budú líšiť. Avšak Peter sa nemá zaoberať tým, ako dopadne život druhých, aký bude ich údel či osud, ale aby on sám zostal verný až do smrti. Počas rozhovoru sa ukazuje, že učeník, ktorého mal Ježiš rád, zdá sa, že nezomrie, preto sa Peter pýta, čo s ním bude. Vždy je to veľké pokušenie, keď človek začne prirovnávať svoj život, stav, možnosti, úspechy a neúspechy k ostatným. Takéto porovnávanie môže spôsobiť nevôľu, sklamanie, až závisť a všeličo nezdravé, čo môže odradiť, brzdiť až zakliesniť život a službu. Učeníkovi nepatrí takto uvažovať, ale sústrediť sa na vlastné úlohy.

Aj Pán Ježiš vyzýva Petra: „*Ak ho chcem nechať, kým neprídem, čo ťa do toho? Ty ma nasleduj!*“ Ešte raz tým potvrdí jemu dané celoživotné povolanie. Nasledovať Ho má tak, aby sa neobzeral, neporovnával s druhými, ale hľadel na svojho Pána a dôveroval mu plnou svojou láskou. „*Ty ma nasleduj!*“ – Neminieš sa cieľa, keď svoj zrak uprieš na mňa.

Bratia a Sestry! Vzkriesený Pán je hoden takejto dôvery a požehná a oslávi život, ktorým môže plne disponovať. Neplatí to len na Petra, Jána či ostatných apoštolov, ale aj dnes to platí pre každého, kto spoznal jeho *agape* lásku, odpovedal na ňu svojou a prijal výzvu k nasledovaniu. ***Amen***

Modlime sa:

Pane Ježišu Kriste, je dobré vedieť, že nás osobne poznáš a vieš, čo sa v nás odohráva, vieš o našich nedostatkoch a potrebách, lepšie ako my sami. Ďakujeme za to pochopenie, ktorým k nám pristupuješ bez výčitiek, aby si nás nežne pozdvihol a liečil našu dušu. Pýtaš sa aj nás na našu lásku – a veru, ani my nemáme lepšiu

odpoveď, akú mal Peter: „*Pane, ty všetko vieš, ty vieš, že Ťa mám rád*“. Kiežby sme Ťa vedeli viacej, vytrvalejšie, odovzdanejšie milovať!

Ďakujeme však, že nechceš od nás nič také, čoho nie sme schopní. Naopak, ponúkaš nám svoju silu, aby sme mohli byť schopní toho, čo ako Tebou milovaní učenici máme za úlohu. Nezaslúžime si Tvoju dôveru – pomôž nám teda, aby sme obstáli a nespôsobili Ti sklamanie. Veď pre Teba žiť, Tebe slúžiť, to je taká pocta, ktorej sa nie každému dostane. Tú milosť verným dávaš len. Zmiluj sa nad nami aby sme jej boli hodní.

Prihovárame sa i dnes za trpiacich, trúčliacich, za zranené duše, za sklamaných a opustených, za tých, čo stratili nádej, aj za tých, ktorí sa opierajú o falošné veci – všetci Ťa potrebujeme. Vypočuj volania o pomoc. Daj sa poznať tým, čo Ťa hľadajú, ako ich Záchranca. Zostaň našou útechou a pokojom. *Amen*